

# مجموعه سنون

۱۳

جمعیت علمیه عثمانیه

---

برنجی پسته

ربیع الاول

نومرو ۳

---

استانبول

وزیر خاندان ارزنجانلی اوغلو آرتین مناسیان مطبعه سنده  
طبع اولمشدر

۱۲۷۹

المش ایسده اشبو حکومت جدیده جسیه مدت مدیده پایدار اوله مبوب  
 یوز سنه مرور ایتمزدن اول اقسام متعدده یه منقسم اوله رق انقاضندن  
 اصل فرانسه درلیله المانیا و ایتالیا و محال سائرده متعدد دولت  
 و حکومتلر تشکل ایتمشدر  
 مجلس والا مترجلرنندن  
 (بقیه سی صکره)  
 (قدری)

### (الغای قوائم نقدیه)

کرك خزینه جلیله جف و كرك معاملات ناسیجه انواع محاذیر ایقاعنی  
 استلزام ایده جك درجه یه كلمش اولان اوراق نقدیه نك تدارلندن النسی  
 طوغر یسی سلطنت سنیه حقننه بر مبدأ فیض و سعادت عد اولنغه  
 شایان بروقه مهمه متینه اولغله كافه صنوف تبعه شاهانه ایله برابر  
 بزخی وجیه شكر كذاری و محمدتی ایفا و تزیاد عمر و شوكت حضرت  
 پادشاهی دعاسیله دودست تضرع و نیازی برداشته بارگاه جناب  
 کبریا ایلمکه مسارعت ایدرز

اوراق مذکوره ابتدا تسهیل معاملات نیت خیریه سیله چیقارلدیغی  
 حالده اسباب و علل متنوعیه مبنی حد اعتدالی تجاوز ایلمکدن ناشی  
 عکس قضیه یی منتج اولدیغی اکلاشلی اوزرینه مدت تداولی اولان  
 یکریمی اوج سنه ظرفده طرف سلطنت سنیه دن بر قاج دفعه رفع  
 و ازالهی وسائلنه تشبث بیورلش ایسده هر وقت بر درلو مانع و حائل  
 ظهوریله موفق اولنه مبوب باخصوص مقدسجه حسب المضایقه  
 مقدارینك تکشیری جهتیله قالدیرلسی درجه استحاله ده کورندیکی حالده

مجرد ذات معالیمات حضرت پادشاهینک اثر موفقیت جلایه لری  
اولی اوزره جدائم جدائم شوامر مهم مرآت حصولده جلوه نما  
اولشدر

اشبو عقده پر اشکال حالا مسند آرای صدارت عظمی فخرامتلو  
دولتو محمد قواد پاشا حضرت لرینک ناخن تدبیر مها مشناسیلرله رهین  
انحلال اولمش و طوغریسی مشارالیه حضرت لری مسلك مخصوصلری  
اولان امور پولیتیکه ده اهلیت و مهارت مسلمه لرندن بشقه مقدا  
یونانستان حدودنده و مؤخرأ بر الشامسده صفت عسکریه یه چسبان  
مأثر شجاعت و جسارت ابراز ایلدیکی مثالو بو وسیله ایله دخی امور  
مالیه ده کمال قدرت و کاردانیلرینی انظارعامه مواجهه سندسده اثبات  
ایتمش اولغله بو مثالو مستجمع محاسن عیدیه اولان ذات نادره الصفاتک  
دخی مساعی جلایه سنی تقدیر ایله سایه معالیوانه حضرت پادشاهیده  
مظهر حسن جزا بیوریه رق سلطنت سنده ده بو مثالو نیجه نیجه  
خدمات جلایه حسن موفقیتلرینی الطاف الهیهدن استدعا ایدرز.  
سلطنت سنده ده اوراق نقدیهدن سبب و تاریخ ظهورینه و صورت  
تداول و ازاله سنه کسب اطلاع فائده دن خالی اولیه حفندن بو بایده  
تحقیقات ممکنه مزک بوجه آتی ذکر و بیاننه مبادرت قلندی.

دورسابق ابتداسنده تیأ وضع و تأسیس بیوریلان تنظیمات خیرییه  
امور مالیه دولست علیه یی بشقه بر اصوله تحویل ایلدیکندن شو  
انقلاب اثناسنده دفع مضایقه یه مدار اولق و ایالات و الویه یه طرح  
و تخصیص قلنان و یر کونک تحصیلنه قدر تداول ایدوب بعده  
قالدیراق اوزره نهایت درجه سی بشوز غروشه قدر سکرر سندلکنه  
اوله رق درت بیک کبسه فائض و اونوز ایکی بیک کبسه معجله لوسهم  
قوائمی

قوائمی ترتیب اولمش و اشبو قوائم سرکی شکنده ال یازوسبله محرر اولوب کرک درسعادتده و کرک ممالک محروسه شاهانهک سائر طرفارنده نقد مقامنده تداول ایلمکه تخصیص قلمشیدی .

بعده ییک ایکویوز الی الی رجبی او اسطنده ذکر اولنان درت ییک کپسه فائضلو اوتوز ایکی ییک کپسهک قوائمک اوزرینه اوتوز سکرز ییک کپسهک اوراق ضم و علاوه ایله مجموعنک رأس المالی سکسان ییک و فائضی اون ییک کپسهیه ابلاغ و اشبو ایکنجی ترتیب قوائمی ینه اسکی هینده اولوب فقط نقل و محافظه سنده سهوات اولیق اوزره قطعدهسی تصغیر و عبارء مختصره ایله تحریر قلمسیدی . بونار الی و یوز الی و ایکویوز الی غروشلق اولیق اوزره اوج نوع اولوب بالاسی طغرای غرای حضرت پادشاهی ایله مزین وزیر مالیه ناظرینک کندو مهری و ظهیری نظارت جلیله امور مالیه مهری ایله مهور ایدی . و وقت تقاسیطی حلولنده برات یایدیرلقسزین فائضی تماماً خزینه جلیله دن اعطا ایله ظهرینه اشارت قننور ایدی .

و ینه سنه مذکوره شعبانی او اخرنده الی و یوز و ایکی یوز الی و بشبوز و ییک غروش معجله لو بش جنس اوراق ترتیب اولنوب حبله و تقلید قبول ایتمامک اوزره واردات محاسبه سندن کشیده اولان صحک یرینه هر بر نوعنک فائض و معجله سنی مبین مهر لر ایله مهرلنوب مقدمکی قائم لر دخی خزینه کلدکجه فائض و معجله سی مذکور مهرزه مطابق اوللری تمهر و اشبو انواع خسه دن فائض و معجله سی زیاده اولان اوراق تبدیل قننور ایدی .

ال یازوسی ایله محرر اشبو قائمه لک بالسهوله تقلید قبول ایتدیکی اکلاشلی اوزرینه سنه مذکوره ذی الحجه سی اوایلنده دفعاً للفساد

بصمه اوله رق تنظيم و عتيقي طبيعته خزينه كلكجه تبديل اولمسنه  
 و برده بر منوال محرر اولوقته قدر قوائم نقديه ايلانده دخی تداول  
 ايلديكي حالده اورالده صحیح و ساخته سنك فرق و تميرنده عسرت  
 چكيلوب بونك دوامی اهالی حقنده موجب خسار اولور مطالعه سنه  
 مبنی اوج ماه مدته ايلانده تداولدن قالدیرلنسه قرار و يرلش و اولوجمهله  
 اقتضاسی اجرا قلمشدر .

تدابیر مذكوره نك اتخاذدن يكرمی ای قدر مرور ايتديكي حالده  
 ال يازوسی اولان قوائم عتيقه كاملاً تداولدن قالقيلوب بونك اولوجمهله  
 خزينه طبيعته ورودی طريقه ارقه سنك النسي پك چوق وقته  
 متوقف اوله جنی اكلاشلش اولغله الی سكر سنه سی شعبانی غره سندن  
 اعتباراً اوج ماه مدت تعيينيله ال يازوسيله اوللردن باقي قلانلر قوائم  
 مطبوعهيه تبديل قلمشدر .

بوي مقوله اوراق نقديه نك ارمصره رسم و هبئي تحویل و تجديد  
 اولمديجه ساخته كارل طرفدن تقليدينه چاره بولنه جغندن بر طرز نوین  
 اوزره طبع اولوب يك ايكيوز الشمس سنه سی تموزندن بدأ اولنه رق  
 اوراق عتيقه ايله تبديل قلمشدر .

كذلك الشمس اوج سنه تقليدن محافظه اوراق نقديه نك شكل  
 و هبئي تبديل و بعض مرتبه دهها تنظيم و اصلاح قلمشدر . فقط  
 بو دفعه ايكيوز الی غروشلقدن صرف نظره بشوز و بيك و بشييك  
 و اون بيك غروشلقدن عبارت اولوق اوزره ترتيب و سنه مذكوره حزينانی  
 ابتداسندن اعتباراً اوراق عتيقه ايله تبديلنه مبادرت قلمشدر  
 الشمس بش سنه سی صفرنده ديكر بر رسم جديد اتخاذ اولمش  
 و برده اوراق قديمه نك اوزر و بشريك غروشلخی اولوب بونك دخی  
 اخذ

اخذ و اعطائه بعض مرتبه مشکلاتی موجب اولدیغی حس اولمغله  
اشبو ایکی نوعدن صرف نظرله یالکز الی غروشدن یسک غروشلغه  
قدر قوائم چیقارلمشدر

اشبو فائضلی اوراق نقدیه ابتدای ظهورنده چونکه ممالک محروسه  
اهالیسی اولوقته قدر کاغد اچمه کورماش اولدقاری جهته اعتبار  
اولمغرق یوزده اوتوز قرق قدر نقصانته تداول ایتمش ایسده خزائن  
شاهانهده عینی نقد اچمه کی قبول اولمشی و سنوی ایکی تقسبطده  
اعطاسی مشروط اولان یوزده الی فائضی دخی اوقات معینده سنده  
تماما تأدییه قلمشی نامیده امنیت بخش اولدیغندن چوق کچمکسزین  
قوائم مذکوره خیلی اعتبار بوله رق مسکوکات معدنییه ایله باشه باش  
النوب ویرلمکه باشلمشدر

سلطنت سنیه نك اول ائنده بعض مصارفات فوق العاده سی وقوعه  
مبنی التمش یدی سندسی ربیع الاولنده فائضسز یکرملک و متعاقباً  
اولاق قائمه چیقارلمش و چوق کچمکسزین بونلرک ایچنده خلیجه  
ساخته ظهور ایلدیکنندن الی ماهده برکه خزیندهده معاینه و تمهیرینه  
و برسنه مرورنده دخی شکل و رسملری تبدیله قرار ویریلرک التمش  
سکز سندسی رجب نك یکرمی ایکیسنده کیفیت اعلان قلمشدر  
بر مقدار کاغد و مرکب صرفیه مبالغ جسمیه استحصالی خزیندهیه  
اسهل وسائل ثروت کورینه نك بالاخره بوبایده سوء استعمال احتمالی  
نزد اولیای امورده مستور اولدیغندن بونک قبل الوقوع استحصال  
اسباب اندفاعی مقصدیه التمش سکز سندسی جهادی الاولیسنده اوراق  
نقدیه نك تداولدن المنسی ضمنده بالجمه مأمورین و تبعه دن اعانه عمومیه  
نامیه اوچبوز یسک کپسه اچمه طویلا نمنسه و بوندن هر ماه بمقدار

مبالغ تجمع ایدر ایسه اولقدر کاغذک الفا و محاسبه قرار ویریش .  
و حتی التمش سکر سندسی شعبانک بکرمی طقوزنده ضربخانه عامر ده  
جنتکان سلطان عبدالمجیدخان حضرتلریله وکلای عظام حاضر اولدقلری  
حالده اوتوز اویج بیک کبدسک فائضلی اوراق نقديه احراق قلمشدر  
اعانه مذکوره همان کاملاً تحصیل قلمش ایسه ده اول ائاده  
ظهور ایدن امور ضروریه سائریه صرف اولدق اوراق نقديه نک  
تماماً قالدیرلنسه موافق اولنه مامش و بشقه برتدیر اتخاذه تصور اولدینگی  
صرده التمش طقوز سندسی رجبنده بعض معتبران تجار و صرافان دن  
مرکب اولق اوزره درسعادته بانقه عثمانی نامیله بر قومایه تسککل  
ایدرك كرك مسكوكات مغشوشهك و كرك تداوده بولان فائضلی  
و فائضسز اوراق نقديهك اون بش سنه ظرفنده رفع و ازاله سنی  
شرائط مناسبه ایله تعهد الیش ایسه ده متعاقباروسیه محاربه سنك  
ظهوری مناسبیله بو دخی نتیجه سز قالمشدر .

سلطنت سنیه اولوجهله رفع و ازاله سی اخص امالی اولان قوائم  
نقديهك تداولدن التمشه دسترس اوله مدقدن بشقه محاربه مذکوره  
مناسبیله دوچار اولدینگی مصارف کلیه دن ناشی اردوی همایونلره مخصوص  
اولق اوزره بر خیلی فائضسز بکرمیشرو اونر غروشلق اوراق نقديه  
طبع و صرفنه مجبور اولمش و بعد المصلحه اوراق مذکوره ویرکویه  
محسوباً ایالات مال صندقلرینه قبول اولدق ازوقت ظرفنده ازاله قلمشدر .

یتمش درت سندسی شعبانده فائضلی قائمدرک اسهام جدیدیه  
تبدیل و فائضسزلك دخی مقابلنده مسكوكات و یاخود كذاك اسهام  
جدیده ویریلرک ایکی سنه ظرفنده الغاسی خصوصنه قرار ویریش  
و بو مقصدك حصولچون یتمش بش سندسی محرمنده اولوقت امور  
خارجیه

خارجیه نظارتی و حالا صدارت عظمی مقام جلیله شرفبخشا فحامتلو دولتوفواد پاشا حضرتلری معرفتیه لوندرده (دند پالم) قومپانیه سندن بش ملیون لیرا استقراض قلمشدر .

فقط اشبو استقراض اچمه سنک حین ورودنده فائضلی و فائضسز عموما قوائم نقدیه نک قالدیرلسنه تخصیص اولنوب سالف الذکر اسهام جدیده خزینئه جلیله دیونی مقابلنده اعطا اولنمش و بو جهته مبلغ مذکور اوراق نقدیه نک جله سنه کفایت ایندیکنندن اشبو نقصانک اکیالی ضمننده یتمش بش سنه سی شعباننده بش سنه مدته بر مقدار اسهام ممتازه چیقارلسنه قرار ویرلشدر .

اول اثنا ده جمعا تداولده بولنان بر ملیون ایکیوز اوتوز سکر بیک کبسه لک اوراق نقدیه دن بر ملیون سکسان سکر بیک کبسه لکی قالدیریلهرق میدانده یالکز یوز الی بیک کبسه لک قائمه قالمش و بونک درسعادت سکنه سندن اعانه صورتیه تحصیل اولنمشی متصور اولدیغی حالده یالکز التمش بیکی تحصیل اولنه بیلسی اوزرینه قصوری خزینئه جلیله دن بشقه صورتیه تسویه اولنهرق یتمش الستی مارتی غایته قدر کافئه قوائم نقدیه نک تداولدن چکلمسنه قرار ویرلشدر .

فقط بو دفعه دخی بر مانع قوی ظهور ایدرک تداولده قلان قصور یوز الی بیک کبسه لک اوراق نقدیه نک قارشولنی اولان مبالغ شام مسئله مکدره سنه صرف اولندیغندن مبلغ مذکورک بر سنه دهها قالمسنه قرار ویرلشیدی .

بوندنصکره سلطنت سنیه هر درلو فداکارلق اختیاریه هم شو مقصده ظفریاب اولق و همده دیون غیر منتظمه سنی تسویه ایلک اوزره پارسده میرس قومپانیه سندن فاحش فیئات ایله مقدار وافی اچمه

استقراضنه تثبث ایتش و بودخی قوه قریبیه کلدرك حتی بر مقدار  
جزئیسی خزینیه ورود ایتش اولدیغی خالده هر فصلسه صورتپذیر  
حصول اوله مدیغندن بو دفعه دخی نائل مرام اوله مامشدر .  
بونک اوزرینه دولت علیه ارتق در عقب قائمک رفع و انحاسندن  
قطع امید ایدرك اولوقته قدردر سعادتیه مخصوص اولان شو قنالغک  
ممالک محروسه یه تعمیم ایله مضرتنک تخفیفی مناسب مطالعه ایتش  
وجده و یمن ایالتلرندن ماعدا ممالک شاهانهک هر طرفنده تداول  
ایتک و بالجمله خزائن و مال صندوقلرینه قبول اولنق اوزره ایکی میلیون  
بشوز ییک کبسهک فائضسز نومرولی اوراق تقدیه چیقارلمسینه  
و بونک بشوز ییک کبسهکی اروپا اوزرینه قامیوی طومتق ایچون  
نقود خالصه اوله رق وضع اوله جق یدی یوز اللی ییک کبسه سرمایه دن  
بشوز ییک کبسه سنک تدارکنه و ایکی میلیون کبسهکی میدانده بولنان  
اوراق تقدیهک تبدیلا قالدیرلمسبله برابر قصوری خزینهک دیون غیر  
منتظمه سی تسویه سنه مخصوص اولسی و مذکور ایکی میلیون بشوز  
یکدن بشقه تسویه طرق و سائره کی اصلاحات ملکبیه صرف  
اولنق اوزره بش سنه ظرفنده ایکی میلیون کبسهک قوائم چیقارلمسی  
و فسخ اولنان مذکور پارس استقراضنه فارشولتی کوسترلش اولان  
مبالغک سنوی یوز اللی ییک کبسه سی اشبو قوائم جدیدهک بالتدریج  
تأدیه سنه تخصیص قلندهرق اون سکر سنه ظرفنده کاملا محو و العا  
قلنسی خصوصلرینه یتش یدی سنه سی رمضانی اواخرنده قرار  
ویرامشدر .

(بقیه سی صکره)